

การประเมินโครงการอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรม
เพศวิถี มีสุข ในวัยรุ่น โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช*

EVALUATION OF THE TRAINING PROJECT ON PREVENTION
AND SOLUTION OF BEHAVIORAL PROBLEMS SEXUALITY, HAPPINESS
IN ADOLESCENTS, MUANGNAKHON SI THAMMARAT SCHOOL
NAKHON SI THAMMARAT SECONDARY EDUCATION AREA OFFICE

นิตยาภรณ์ จันทา¹, เบญจพร ชนะกุล^{*2} และอโนทัย ประสาน³

Nittayaporn Janta¹, Benchaporn Chanakul^{*2} and Anotai Prasan³

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช¹⁻³

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University Thailand ¹⁻³

Corresponding Author's Email: Benchaporn_cha@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินโครงการใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปฏิกิริยา 2) ด้านการเรียนรู้ 3) ด้านพฤติกรรม และ 4) ด้านผลลัพธ์ ตามกรอบการประเมินของเคิร์กแพทริก การวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2568 รวมทั้งสิ้น 197 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบทดสอบ และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านปฏิกิริยา อยู่ในระดับมากที่สุด เนื้อหาในการบรรยายตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 2) ด้านการเรียนรู้ พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 3) ด้านพฤติกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งนักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม 4) ด้านผลลัพธ์ อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีบรรยากาศความปลอดภัยมากขึ้น และปัจจัยเสี่ยงของการตั้งครรภ์ภายในโรงเรียนลดลง โดยข้อมูลเชิงคุณภาพสนับสนุนว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่มีคุณภาพและส่งผลกระทบบเชิงบวกต่อตัวนักเรียนและสถานศึกษา จึงควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษามาตรฐานการป้องกันและสร้างค่านิยมเรื่องเพศวิถีที่ถูกต้องอย่างยั่งยืน

* Received 8 March 2026; Revised 19 March 2026; Accepted 24 March 2026

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การประเมินโครงการตามกรอบการประเมิน 4 ด้านของเคิร์กแพทริกสามารถสะท้อนผลลัพธ์การสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ และสามารถใช้เป็นแนวทางในการติดตามและพัฒนาโครงการในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, เพศวิถี, รูปแบบของโดนัลด์ แอล เคิร์กแพทริก, การสื่อสารเรื่องเพศ

Abstract

This research aimed to evaluate the implementation of a project across four key dimensions: 1) Reaction, 2) Learning, 3) Behavior, and 4) Results, based on the Kirkpatrick Evaluation Model. A mixed-methods research design was employed. The target population consisted of 197 participants, including school administrators, teachers, and Grade 8 students (Grade 7 equivalent) during the 2025 academic year. The research instruments included questionnaires, tests, and interview schedules. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test, and content analysis.

The findings revealed that: 1) Reaction was at the highest level, with the lecture content being well-aligned with the project's objectives. 2) Regarding Learning, post-test scores were significantly higher than pre-test scores at the .05 level, exceeding the 70% threshold. 3) Behavior was at the highest level, demonstrating that students could apply the knowledge and experiences gained to their daily lives and ethical decision-making. 4) Results were at a high level; the school environment became safer, and the risk factors associated with teenage pregnancy significantly decreased. Qualitative data further supported that the project was of high quality, yielding a positive impact on both students and the institution. Therefore, the project should be continued to maintain safety standards and foster sustainable, healthy sexual health values.

The results suggest that the Kirkpatrick four-level evaluation model systematically reflects the outcomes of learners' knowledge construction and can serve as a guideline for the ongoing monitoring and sustainable development of school-based projects.

Keywords: Project Evaluation, Sexuality, Kirkpatrick Evaluation Model, Sexual Communication

บทนำ

พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ระบุว่า ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายและจิตของมารดาและทารก ตลอดจนครอบครัว ชุมชน และเศรษฐกิจ จากการรายงานสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ (2568) ชี้ให้เห็นว่าอัตราการคลอดบุตรในกลุ่มอายุ 10–14 ปี อยู่ที่ 0.93 ต่อประชากรพันคน ซึ่งเกินเกณฑ์เป้าหมายขององค์การสหประชาชาติที่กำหนดไว้ไม่เกิน 0.7 ต่อพันคน ขณะเดียวกันจำนวนผู้ขอรับคำปรึกษาภาวะตั้งครรภ์ไม่พร้อมในกลุ่มอายุดังกล่าวเพิ่มขึ้นเป็น 46,893 รายต่อปี หรือเฉลี่ย 128 รายต่อวัน นอกจากนี้ยังพบผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ 8,865 ราย โดยเกือบร้อยละ 50 เป็นเด็กและเยาวชน สถานการณ์เหล่านี้สะท้อนความจำเป็นเร่งด่วนในการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบ

จังหวัดนครศรีธรรมราช (ที่มา : รง.506 กองระบาดวิทยา, กรมควบคุมโรค) ระบุว่า อัตราป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชนอายุ 15–24 ปี เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยอัตราการป่วยซิฟิลิสเพิ่มขึ้น 1.9 เท่า และอัตราป่วยหนองในเพิ่มขึ้น 2.6 เท่า เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2565 ส่งผลให้จังหวัดมีจำนวนเยาวชนติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์สูงที่สุดในภาคใต้ถึง 160 ราย และร้อยละ 23.10 ของหญิงตั้งครรภ์มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และร้อยละ 15.30 เป็นการตั้งครรภ์ซ้ำ สถิติเหล่านี้บ่งชี้ว่าปัจจัยเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของพื้นที่ยังคงอยู่ในระดับสูง (ศูนย์อนามัยที่ 11 ข้อมูลจากปี 2565)

สำหรับโรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราชตั้งอยู่ในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด และมีการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของตำบลนาทราย ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งเสริมให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมมั่วสุม รื้อยา กลอง รวมถึงการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกัน สถานศึกษาจึงตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดโครงการอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยมุ่งเน้นให้ความรู้ด้านเพศศึกษา พัฒนาการทางเพศ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม แม้ว่าจะมีการดำเนินโครงการการอบรมและการป้องกันเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น แต่จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การประเมินผลโครงการส่วนใหญ่มุ่งเน้นเพียงระดับความพึงพอใจหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระยะสั้น ส่งผลให้ข้อมูลที่ได้ยังไม่เพียงพอสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาโครงการในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ

งานวิจัยนี้จึงมุ่งเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว ตามกรอบการประเมิน 4 ด้านของเคิร์กแพทริก ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ด้านปฏิกริยา ด้านการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์ เพื่อ

สะท้อนผลการดำเนินงานที่เป็นระบบ และเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบว่าผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมถึงเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาและปรับปรุงโครงการในระยะต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินปฏิกิริยาของผู้เข้าร่วมโครงการอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาวุฒิกกรรมเพศวิถีมี่สุข ในวัยรุ่น ณ โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
2. เพื่อประเมินการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาวุฒิกกรรมเพศวิถีมี่สุข ในวัยรุ่น ณ โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
3. เพื่อประเมินพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมโครงการอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาวุฒิกกรรมเพศวิถีมี่สุข ในวัยรุ่น ณ โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
4. เพื่อประเมินผลลัพธ์ของผู้เข้าร่วมโครงการอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาวุฒิกกรรมเพศวิถีมี่สุข ในวัยรุ่น ณ โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยใช้กรอบการประเมินโครงการตามรูปแบบ Krkpatrick ของ Donald L. Krkpatrick

1. กลุ่มตัวอย่างประชากร

1.1 ผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 16 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้องเรียน 9 ห้อง ห้องละ 20 คน จำนวน 180 คน โดยใช้วิธีการแบ่งชั้นแบบสัดส่วนตามตารางของเครซีเมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) รวมทั้งสิ้น 197 คน

1.2 ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน จำนวน 2 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน โดยผู้วิจัยคัดเลือกด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทโดยตรงในการดำเนินโครงการ สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

2. เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีจำนวน 5 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามด้านปฏิกิริยา เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตัวเลือกของลิเคอร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่าคำถามทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.85 โดยวิธี Cronbach's alpha สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทุกข้อ

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบก่อน-หลังการอบรม เป็นแบบทดสอบเลือกตอบถูก-ผิด จำนวน 20 ข้อ เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก่อนและหลังอบรม ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่าคำถามทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.81 โดยวิธี Cronbach's alpha สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทุกข้อ

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามด้านพฤติกรรม เพื่อสอบถามความคิดเห็นผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตัวเลือกของลิเคอร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่าคำถามทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.85 โดยวิธี Cronbach's alpha สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทุกข้อ

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามด้านผลลัพธ์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตัวเลือกของลิเคอร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่าคำถามทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.85 โดยวิธี Cronbach's alpha สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทุกข้อ

ฉบับที่ 5 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบมีโครงสร้าง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในด้านปฏิกิริยา ด้านพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์ ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่าคำถามทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทุกข้อ

3. เก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยการตอบแบบสอบถาม และการทดสอบ และข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ของผู้วิจัย ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม 2568

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามประสานต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครูและ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามวันและเวลาที่กำหนด ทั้งก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน และตัวแทนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์เองตามวันและเวลาที่กำหนด โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

3.4 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา นำข้อมูลมาจัดเรียง และจัดหมวดหมู่เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากการประเมินด้านปฏิกิริยา ด้านพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์ วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแปลผลตามเกณฑ์มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ส่วนด้านการเรียนรู้ วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่า t-test และพิจารณาการผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อใช้ในการแปลความหมายรายด้านและรายข้อ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การสรุปประเด็นสำคัญ และนำเสนอโดยการพรรณนาเนื้อหา (Content Description)

ผลการวิจัย

ผลการประเมินโครงการอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเพศวิมีสุข ในวัยรุ่น โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ดังนี้ ตารางที่ 1 ผลสรุปการประเมินโครงการ

ผลสรุปการประเมินโครงการ	ความ คิดเห็น	ระดับ ความเหมาะสม
	$\bar{X}$	
เนื้อหาในการบรรยายตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.46	มากที่สุด
ความรู้ความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรม	14.41	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70
นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม	4.90	มากที่สุด
โรงเรียนมีบรรยากาศความปลอดภัยมากขึ้นและปัจจัยเสี่ยงของการตั้งครรภ์ภายในโรงเรียนลดลง	4.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินในด้านปฏิกิริยา ด้านการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์ อยู่ในระดับมากที่สุดและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน ค่าเฉลี่ย 14.41 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งผลการประเมินสรุปโครงการสะท้อนให้เห็นว่า โครงการนี้เป็นโครงการที่มีคุณภาพและส่งผลกระทบเชิงบวกต่อตัวนักเรียนและสถานศึกษา จึงควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษามาตรฐานการป้องกันและสร้างค่านิยมเรื่องเพศวิถีที่ถูกต้องอย่างยั่งยืน

1. ผลการประเมินด้านปฏิกิริยา (Reaction) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปฏิกิริยา

รายการ	ความคิดเห็น		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S. D	
มีการประสานงานที่ชัดเจน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เข้าร่วมอบรมโครงการ	4.46	0.54	มาก
สถานที่ในการจัดอบรมมีความสะอาดเรียบร้อย	4.73	0.47	มากที่สุด
มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการอำนวยความสะดวกอย่างครบถ้วน	4.24	0.69	มาก
ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดอบรมมีความเหมาะสม	4.67	0.50	มากที่สุด
วิทยากรมีความรู้ความสามารถในเรื่องที่จัดอบรมเป็นอย่างดี	4.62	0.49	มากที่สุด
วิทยากรมีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.66	0.51	มากที่สุด
วิทยากรสอดแทรกสถานการณ์หรือกรณีตัวอย่างให้เกิดความตระหนักและความเข้าใจมากยิ่งขึ้น	4.72	0.49	มากที่สุด
เนื้อหาในการบรรยายตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.85	0.36	มากที่สุด
มีการใช้ภาพประกอบการบรรยายที่มีความน่าสนใจ	4.76	0.43	มากที่สุด
นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการเข้าร่วมโครงการอบรม	4.72	0.45	มากที่สุด
โดยรวม	4.64	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินด้านปฏิกิริยา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาในการบรรยายตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ($\bar{X} = 4.85$) รองลงมา มีการใช้ภาพประกอบการบรรยายที่มีความน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.76$) และสถานที่ในการจัดอบรมมีความสะอาดเรียบร้อย ($\bar{X} = 4.73$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการอำนวยความสะดวกอย่างครบถ้วน

($\bar{X} = 4.24$) และการประสานงานที่ชัดเจนเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เข้าร่วมอบรม โครงการ ($\bar{X} = 4.46$) จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยด้านทรัพยากรในการจัดอบรมมีความเหมาะสมในระดับสูง โดยเฉพาะวัสดุอุปกรณ์และสื่อการนำเสนอที่มีความทันสมัยและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ในขณะที่ด้านวิทยากรได้รับคำชื่นชมในเรื่องความเชี่ยวชาญและทักษะการถ่ายทอดที่สนุกสนาน ไม่เครียด ซึ่งส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเรียนรู้เรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเพศวิถีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการประเมินด้านการเรียนรู้ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเรียนรู้

แบบทดสอบวัดความรู้	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน (Per-test)	180	10.18	2.92	22.23	.000*
หลังเรียน (Post-test)	180	14.41	1.83		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความรู้ความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 10.18 และ 14.41 ตามลำดับ และพบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการประเมินด้านพฤติกรรม ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรม

รายการ	ความคิดเห็น		ระดับ
	$\bar{X}$	S. D	ความเหมาะสม
นักเรียนสามารถให้ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไป	4.56	0.56	มากที่สุด
แนะนำให้กับผู้อื่นที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมที่จะนำไปสู่การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร	4.68	0.56	มากที่สุด
นักเรียนจะตักเตือนผู้อื่นที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมที่จะนำไปสู่การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร	4.88	0.33	มากที่สุด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ความคิดเห็น		ระดับ
	$\bar{X}$	S. D	ความเหมาะสม
นักเรียนกล้าที่จะปฏิเสธต่อสิ่งต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร	4.48	0.65	มาก

นักเรียนคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	4.66	0.57	มากที่สุด
นักเรียนคิดว่าการพกถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันตนเองเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	4.68	0.55	มากที่สุด
นักเรียนคิดว่าควรใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งขณะมีเพศสัมพันธ์	4.86	0.35	มากที่สุด
นักเรียนควรมีสติในการยับยั้งชั่งใจในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	4.89	0.31	มากที่สุด
นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเรื่องพฤติกรรมทางเพศให้กับรุ่นน้องและคนในครอบครัวได้	4.86	0.35	มากที่สุด
นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม	4.90	0.30	มากที่สุด
โดยรวม	4.75	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการประเมินด้านพฤติกรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม ($\bar{X} = 4.90$) รองลงมา คือ นักเรียนมีสติในการยับยั้งชั่งใจเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ($\bar{X} = 4.89$) และนักเรียนสามารถปฏิเสธพฤติกรรมหรือสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรได้ ($\bar{X} = 4.88$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการกอดหรือจูบกับคู่รักเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.48$)

ผลการวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนไปในทิศทางเชิงบวกอย่างชัดเจน โดยเฉพาะด้านการตระหนักรู้ในการป้องกันตนเองและการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยง นักเรียนมีความระมัดระวังในการสร้างสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนต่างเพศ ตระหนักถึงผลกระทบของการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ทักษะชีวิตในการวางตัวอย่างเหมาะสม กล้าปฏิเสธสิ่งยั่วยุหรือแรงกดดันจากสังคม และสามารถให้คำแนะนำแก่เพื่อนในวัยเดียวกันได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์ ซึ่งสะท้อนถึงพัฒนาการที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะคิด และทักษะการปฏิบัติ อันนำไปสู่การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพในอนาคต

4. ผลการประเมินด้านผลลัพธ์ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลลัพธ์

รายการ	ความคิดเห็น		ระดับ ความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S. D	
นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตัวที่เหมาะสม	4.47	0.51	มาก
นักเรียนมีความสนใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น	4.35	0.70	มาก
นักเรียนกล้าที่จะขอคำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับครูประจำชั้นมากขึ้น	4.35	0.61	มาก
นักเรียนและครูมีความเข้าใจหรือไว้วางใจกันมากขึ้น	4.47	0.51	มาก
นักเรียนได้รับการพัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ	4.41	0.51	มาก
นักเรียนสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข	4.47	0.62	มาก
โรงเรียนมีบรรยากาศความปลอดภัยมากขึ้น	4.59	0.51	มากที่สุด
ปัจจัยเสี่ยงของการตั้งครุฑภายในโรงเรียนลดลง	4.59	0.51	มากที่สุด
ความพึงพอใจต่อผลลัพธ์ของโครงการ	4.47	0.51	มาก
ควรมีการจัดกิจกรรมโครงการนี้ขึ้นทุกปี	4.53	0.51	มากที่สุด
โดยรวม	4.47	0.55	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการประเมินด้านผลลัพธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีบรรยากาศความปลอดภัยมากขึ้น และปัจจัยเสี่ยงของการตั้งครุฑในสถานศึกษาลดลง ($\bar{X}=4.59$) รองลงมา คือ ควรมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการนี้อย่างต่อเนื่องทุกปี ($\bar{X}=4.53$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักเรียนมีความสนใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น และนักเรียนกล้าที่จะขอคำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับครูประจำชั้นมากขึ้น ($\bar{X}=4.35$) รองลงมา คือ นักเรียนได้รับการพัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ ($\bar{X}=4.41$) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสะท้อนให้เห็นว่า การดำเนินโครงการส่งผลเชิงบวกต่อทั้งระดับบุคคลและระดับองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ โดยในระดับบุคคล นักเรียนมีความรู้และทักษะชีวิตที่ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากขึ้น ขณะที่ในระดับสถานศึกษา โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยง และส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ควรมีการสนับสนุนเชิงนโยบายให้ดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืนและการพัฒนาสถานศึกษาในระยะยาว

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านปฏิกริยา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงความสำเร็จในการออกแบบโครงการที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและพัฒนาการของวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่จำเป็นต้องสร้าง

ภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลัก ด้านกระบวนการเรียนรู้และพื้นที่ปลอดภัย การใช้ความเชี่ยวชาญของวิทยากรควบคู่กับสื่อการสอนที่น่าสนใจ และสถานการณ์จำลอง ช่วยลดความประหม่าในเรื่องเพศวิถี เปลี่ยนโรงเรียนให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยเหตุผล สอดคล้องกับแนวคิดของ พิสนุ พองศรี (2553) และ Sutriyatna et al. (2026) ที่ระบุว่าปฏิกริยาเชิงบวกต่อสื่อที่ทันสมัยและวิทยากรที่เชี่ยวชาญเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะการใช้สื่อมัลติมีเดียและสอดคล้องกับแนวคิดของ เบ็ญจมาศ ไชยรัตน์ (2561) และพจนา โชโชน (2567) ที่ระบุว่าสื่อการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับช่วงวัย มีผลโดยตรงต่อการลดความเขินอาย เพิ่มความตระหนักรู้ และสร้างความพึงพอใจสูงสุดในการเรียนรู้เรื่องเพศวิถี

2. ด้านการเรียนรู้ พบว่า ความรู้ความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมผลการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ตามที่กำหนดไว้ สะท้อนถึงประสิทธิผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถสร้างความเข้าใจเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ ปฏิกายาญ์ สีขาลี และรุจิรา ดวงสงค์ (2565) ที่พบว่า โปรแกรมป้องกันการตั้งครรภ์ช่วยเพิ่มพูนความรู้ในนักเรียนกลุ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ข้อมูลยังชี้ให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นวัยรุ่นตอนต้น (13-15 ปี) เป็นช่วงวัยที่มีความพร้อมในการเปิดรับข้อมูลและเรียนรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศของตนเอง การจัดกิจกรรมที่ตรงกับความสนใจจึงส่งผลให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้นอย่างชัดเจน

3. ด้านพฤติกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงประจักษ์ โดยนักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ทักษะชีวิต การยับยั้งชั่งใจ และการวางตัวที่เหมาะสมในสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2555) และภัสราภรณ์ อินทรีย์ (2566) ในด้านการนำความรู้ไปปฏิบัติจริงและการเป็นแบบอย่างที่ดี อย่างไรก็ตามผลการวิจัยพบข้อสังเกตเชิงวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับแนวคิดของ สิตานันท์ ศรีใจวงศ์ และคณะ (2564) คือ ทศนคติของวัยรุ่นต่อการแสดงออกทางการกายที่มองว่าความสัมพันธ์บางระดับไม่ใช่เรื่องเสียหายรุนแรง สถานศึกษาจึงควรสร้างความตระหนักเกี่ยวกับลำดับขั้นของพฤติกรรมเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการล่วงล้ำขอบเขตที่อาจนำไปสู่ปัญหาสุขภาพทางเพศอย่างยั่งยืน

4. ด้านผลลัพธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงความสำเร็จในการลดปัจจัยเสี่ยงของการตั้งครรภ์และเสริมสร้างบรรยากาศความปลอดภัยในสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Goldfarb & Lieberman (2024) ที่ยืนยันว่าหลักสูตรเพศวิถีศึกษาที่เข้มข้นในสถานศึกษาเป็นกลไกหลักในการลดดัชนีทางระบาดวิทยาและอัตราการตั้งครรภ์ไม่พร้อมได้อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ภัสราภรณ์ อินทรีย์ (2566) โดยโครงการส่งผลเชิงบวกต่อภาพลักษณ์สถานศึกษาและสร้างความตื่นตัวในการทำกิจกรรมของนักเรียน อย่างไรก็ตาม

ตามการที่นักเรียนเริ่มกล้าปรึกษาครูมากขึ้นบ่งชี้ถึงการคลายกำแพงความไม่สะดวกใจในเรื่องเพศวิถี ซึ่งสอดคล้องกับข้อสังเกตของ สิตานันท์ ศรีใจวงศ์ และคณะ (2564) ที่ว่าวัยรุ่นมักเลือกปรึกษาเพื่อนมากกว่าผู้ใหญ่ ดังนั้น การพัฒนาทักษะการสื่อสารเชิงบวกเรื่องเพศวิถีให้แก่ครูประจำชั้น จึงเป็นปัจจัยเชิงกลยุทธ์สำคัญที่จะเปลี่ยนความท้าทายด้านความไว้วางใจให้เป็นผลลัพธ์ที่ยั่งยืนของสถานศึกษา

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการประเมินโครงการอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเพศวิถี มีสุข ในวัยรุ่น โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ **1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ** สถานศึกษาควรเร่งสร้างความตระหนักด้านความสัมพันธ์ที่ปลอดภัยและการเคารพในสิทธิเหนือร่างกาย โดยเฉพาะในประเด็นการแสดงออกทางกายที่ผลการวิจัยพบค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผ่านการเสริมสร้างความภูมิใจในตนเอง และทักษะการปฏิเสธในสถานการณ์เสี่ยง เพื่อเปลี่ยนค่านิยมที่เหมาะสมให้เป็นเกราะป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศอย่างเป็นรูปธรรม **2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย** สถานศึกษาควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายและทันสมัย โดยการบูรณาการสื่อมัลติมีเดียร่วมกับส่งเสริมการคิดวิเคราะห์เชิงลึก นอกจากนี้ควรมีนโยบายเสริมสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจเพื่อลดช่องว่างในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีระหว่างครูและนักเรียนอันจะนำไปสู่การสร้างค่านิยมและทักษะการวางตัวที่เหมาะสมตามกาลเทศะอย่างยั่งยืน **3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป** การวิจัยในอนาคตควรศึกษาแนวทางการพัฒนาสุขภาวะทางเพศเชิงบวกที่ครอบคลุมกลุ่มนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเพศ ควรพัฒนาโมเดลเชิงยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อนนโยบายเพศวิถีศึกษาที่สอดคล้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภูมิสังคม และควรพัฒนานวัตกรรมสื่อดิจิทัลเพื่อส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเพศวิถีในศตวรรษที่ 21 และการสร้างเครือข่ายภาคีความร่วมมือทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ

เอกสารอ้างอิง

- กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค. (2568). รายงานเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ (รจ. 506). กระทรวงสาธารณสุข.
- กองอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย. (2568). รายงานสถิติการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ประเทศไทย ปี 2567. กระทรวงสาธารณสุข.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- เป็ญจมาศ โอพารัตน์มณี. (2561). เพศวิถีศึกษาสำหรับวัยรุ่นตอนต้น. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

- ปฏิกายุจน์ สีชาลี และรุจิรา ดวงสงค์. (2565). ผลของโปรแกรมป้องกันการตั้งครรภ์โดยการ
ประยุกต์แนวคิดความรู้ด้านสุขภาพในนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัด
อุดรธานี. วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 15(1), 45-56.
- พจณา โชชล. (2567). การพัฒนาสื่อแอปพลิเคชันในการสร้างความรอบรู้ด้านการป้องกันการ
ตั้งครรภ์ของหญิงวัยรุ่นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครศรีธรรมราช (วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559. (2559, 31
มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 133 ตอนที่ 30 ก. หน้า 1-10.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2555). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 8). แฮส ออฟ
เคอร์มีส.
- พิสนุ พองศรี. (2553). เทคนิควิธีประเมินโครงการ. พรอพเพอร์ตี้พรีนซ์.
- ภัสราภรณ์ อินทรีย์. (2566). การประเมินโครงการอบรมวัยรุ่นวัยใส ใส่ใจป้องกันยาเสพติดและ
การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โรงเรียนสามัคคีอนุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 .ใน การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สิตานันท์ ศรีใจวงศ์, สรญา แก้วประเสริฐ, และทิพวรรณ เอี่ยมเจริญ. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพล
ต่อพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในเขตสุขภาพที่ 2. วารสารวิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์, 13(1), 154-168.
- Donald L. Kirkpatrick. (1975). Evaluating Training Program. Wisconsin : American
Society for Training and Development, Inc.
- Goldfarb, E. S., & Lieberman, L. D. (2024). Three decades of comprehensive
sexuality education. Journal of Adolescent Health, 74(1), 3-12.
- Sutriyatna, A., et al. (2026). Evaluating reproductive and sexual health training:
The Kirkpatrick model. Journal of Health Education, 12(2), 88-102.